

MUNKÁSKLUBOK

Írta: Steinfeld Sándor

A Központi, Kerületi és Helyi Szakszervezeti Tanácsok mellett tevékenykedő kultur- és nevelési bizottságok vezetése alatt, a Népfront megfelelő szerveivel való együttműködés alapján az egész ország példáját követve Vajdaságban is megalakultak már a dolgozók üzemi és vita klubjai.

A megalakulással járó, kezdeti nehézségek áthidalása és az első előadások elhangzása után szerzett tapasztalatok alapján szükségessé vált, legalább is fővonásokban, lefektetni:

1. a klubok céljait;
2. működési formáit és
3. a pillanatnyilag előtérben álló elméleti oktatás alapelveit.

Szükséges ez azért, hogy a megadott irányvonalak helyi alkalmazásából eredő tapasztalatokat általánosítva, azokat kiemeljük elszigeteltségükből és köztulajdonná téve őket, segítségükkel munkánkat magasabb fokra emelhessük.

I

A társadalom többségét elnyomó összes rendszerek, melyeknek ki-mondott, vagy leplezett célja a kisebbség nyílt, vagy burkolt erőszak-uralmának fönntartása és örökkévalóvá tétele, a népnevelést úgy irán-nyították, hogy az minden tekintetben csakis a rendszer fönntartásával egyező és annak mindenben megfelelő tudást, műveltséget adott. Ezek-ben a társadalmakban minden ezt a célt szolgálta. Az óvodák és iskolák, templomok és börtönök, katonaság és hivatalok ugyan-úgy, mint az összes többi intézmények: az egyiptomi piramisoktól, a középkori mág-lyákon át a hirhedt fasiszta gázkamrákig és halálkemencékig.

Mi sem természetesebb, mint, hogy a társadalom termelő erőinek fejlődése alapján, éppen ezt a fejlődést szolgáló és attól állandóan új be-nyomásokat és célkitűzéseket szerző, hajadó gondolat utat tört magá-nak. A régivel, a maradival harcoló, a társadalom fejlődését szolgáló és annak érdekeit képviselő osztályok a maguk módján, az adott eszkö-zőkkel és lehetőségekkel szakadatlanul harcoltak a mindenkori reakció káros eszmei befolyása ellen. És valóban a társadalom minden beren-dezkedési átforgalmazását, minden forradalmat, az anyagi erők változá-sával párhuzamosan fejlődő eszmei harc előzte meg. Ezen harc ered-ményeként alapjaiban kialakult a hatalomra törő, új osztály világnézete és ezt a világlőlfogást hirdető harcosszervezetek. A hatalmi átvétele — a fegyveres, forradalmi küzdelem — befejezése után, ez az élcsapat az új uralkodó osztály érdekeinek megfelelően alapozta meg és indította el a további harcot — most már társadalmi intézmények segítségével — hogy nézeteit — az uralkodó osztály nézeteit — a társadalom uralkodó fölfogásává tegye. Másszóval megnyerje magának a lelkeket.

Ez a harc először a mult, a letűnt társadalom nézetei ellen folyt, majd ezzel párhuzamosan az elnyomott többség szükségszerűen jelent-kező eszméj ellen is, míg végül kizárólagosan az új, forradalmi világlől-fogás ellen.

Ez, a küzdelem az osztályharc átalakulásának visszatükröződése, visszhangja eszmei síkon.

A vázolt fejlődés érvényes az összes társadalmi formákra és osztályokra, amelyeknek a magántulajdon az alapja, szabatosan: a termelő eszközök magántulajdona, mert ezek nemcsak a multat nyomják el, de fejlődésük további folyamán — mindenekelőtt a jövőt.

Teljesen másként áll a dolog a tőkés társadalom — tehát a termelő eszközök tőkés magántulajdonán, az egész társadalom munkájának tőkés kisajátításán, kizsákmányolásán alapuló társadalom bukását követő új rendszerekben.

A harc — úgy az anyagi, mint az eszmei — itt csak a mult ellen irányul és a jövő minél cél- és öntudatosabb fölépítését szolgálja. Ezt pedig azért, mert a munkásosztály, a dolgozók — tehát a társadalom óriási többségének — fölszabadítása után nincs és nem is alakulhat ki olyan elnyomott osztály, amely bármi módon a fejlődést képviselhetné. A mult, az uralmától megfosztott volt — kizsákmányoló osztálya, pedig a fejlődés folyamán megsemmisül. Az osztály megsemmisül, de eszmei hatása — a hagyományok szinte ösztönszerűvé vált befolyása — még hosszú ideig fönáll és ha nem is jelentkezik mindég teljes erejével, de öntudatlanul ott szunnyad a lelkek mélyén.

A fejlődést mi nem gépszerűen fogjuk föl. Nem várjuk a »termelő erők fejlődésének a tudatra gyakorolt önműködő hatását«, hanem tisztában vagyunk az eszmei tényezők óriási átalakító erejével. És ma, miután a ránk kényszerített fegyveres harcban az erő érveivel győzelmet arattunk az ellenséges osztályok fölött, az érvek erejével harcolunk minden egyes osztályos társunkért, minden dolgozó lelkéért. Ezt tettük a multban is, de akkor még — eltekintve a különböző ebből kifolyó veszedelmektől — nem tehattük ezt úgy, olyan szabadon és olyan tömeg-méreteken, mint ma. Tesszük ezt azért, mert mi, a dolgozók vagyunk az új uralkodó osztály és maradunk az osztályok fönállásának megszűnéséig, az új társadalomnak az egész világon való kialakulásáig és meggyökeresedéséig.

És ezt a célt, a dolgozók széles tömegeinek rendszeres, iskolán kívüli nevelését szolgálják többek között a dolgozók üzemi és vita-klubjai.

II

Maga a nevelési munka főbb formában folyik.

Jelen írásunk célja elsősorban az elméleti — politikai nevelés tárgyalása és ezért nem beszélünk külön az általános nevelésről, a műkedvelésről, stb. amelyek a jövőben a klubok munkakörébe kell, hogy tartozzanak.

Tehnikailag a klubokat működési helyeik szerint városi és falusi, valamint üzemi és központiakra oszthatjuk. Ebben a fölosztásba kell még vennünk az egyes szakcsoportok vita-klubjait is.

Ez a fölosztás azért szükséges, hogy a megtartandó előadások tárgya és földolgozása és maguknak az előadónak előkészítése megfeleljen a hallgatóság, az adott tömeg szellemi fokának és érdeklődési körének. Mert vitán fölül áll, hogy még ugyanazt a témát is másképpen kell földolgoznunk és megmagyaráznunk — az értelmiséghez tartozókról nem is szólva — a földmunkásoknak és kisparasztoknak, mint a városok üzemi dolgozóinak. A nyelvi — nemzeti, hagyományi különbségeket szintén szemelőtt kell tartanunk.

Egyes alapvető kérdésektől eltekintve teljesen hibás lenne ugyanazon

tárgykörnek egyazon ütemű taglalása, tanítása a különböző szellemi színvonalú és képzettségű csoportoknál.

Az előadónak vigyázniok kell, hogy a különféle magyarázó példák és hasonlatok a hallgatók életéhez közel álljanak, hogy azok kézzel fogható szemléletessége megkapó legyen. Minél kevesebb elvont elméleti okoskodás, minél kevesebb általános meghatározás — lehetőség szerint ezek teljes elhagyása — és minél több az életből kiragadott, közismert tény legyen a meggyőzés fegyvere. Ezenkívül elsőrendű fontosságú és elengedhetetlen, hogy minden előadás ne csak a tényeket, az eseményeket sorolja föl, de a fejlődést mutassa be és érthetően vázolja föl a kilátásokat. Ezenfelül akár közvetlenül, akár közvetve a történelmi fejlődés szükségyszerűségének hús-vérkénti ábrázolására kell törekednünk.

Ez propaganda, vagy agitáció, de abban különbözik a hirhedt fasiszta hírveréstől, hogy a történelmi igazságra törekszik, a tényeket valójukban mutatja be és fedi a társadalom fejlődésének vonalát. Tanításunk célja az ismeretek, az értelem és a nemes érzések — ösztönök fejlesztése, kiszélesítése és ezért nehezebb is, mint a csakis az alacsony ösztönökre hivatkozó fasiszta népbolondítás. Nehezebb, de az igazságnál nincs időtállóbb valami és a tapasztalatok alapján épülő meggyőzés, a meggyőződöttség hitével hangzó szó mélyebben szánt és erősebb, mint a megszállottság — pillanatnyilag talán megbüvölő, — fölületes ábránd kergetése.

Hogy ezt elérjük nagy súlyt kell fektetnünk az előadások fölpítésére, egyszerűségére, csiszoltságára és nem túl nagyra szabott terjedelmére. Számot kell vetnünk azzal hogy hallgatóink kétkezi munkások, hogy az előadások legnagyobb része munkaidő után hangzik el. Inkább kevesebbet ismertessünk és röviden — de mindent példák alapján — minthogy egyszerre akarjuk egészen tudásunkat a hallgatókra átvinni. A felvevőképeség az előbb említett okoknál fogva korlátolt és a túlsok anyaggal induló okvetlenül csütörtököt mond.

Ezenkívül nem szabad ellefednünk és hangsulyoznunk kell, hogy az előadások célja a tudni és tanulni vágyás fölkeltése, serkentés a megfelelő írások olvasására és elsajátítására. Meg kell mondanunk azokat a műveket, amelyek előadásunk alapját képezik és azt is, hogy azok hol és hogyan szerezhethők be.

Mulhatatlanul szükséges, hogy az előadásokat megbeszélések, viták kövessék. Arra kell törekednünk, hogy itt minden nem elég világosan kifejtett, a hallgatók számára még nem eléggé érthető tételt, állítást éppen a kérdések föltevése útján, vagy az ellentétes nézetek összezapása folyamán tisztázzunk, hogy minél több érdeklődőt vonjunk bele az elhangzottak közös megvilágításába. Nem szabad belenyugodnunk abba, hogy »az előadó mindent olyan pompásan és világosan megmagyarázott, hogy ahhoz nincs mit hozzáfűzni.« Okvetlenül kérdések és hozzáfűzések kell, hogy kövessék az előadást, mert egyedül így rögzíthetjük azt, aminek a megjegyzésére hallgatóinknak mulhatatlanul szükségük van.

Hogy ezt elérhessük, mindenekelőtt az előadókat kell megfelelő módon előkészítenünk. Szükséges, hogy az előadók egyike már jó előre megkapja a kiadott témához szükséges anyagot, vagy annak jegyzékét és tételeit kidolgozva lehetőleg megírja magát az előadást is. Ahol ez lehetséges, nagyon jó a tételek megsokszorosítása olyan számban, hogy azt minden hallgató megkaphassa. Az ily módon előkészített előadást mindenekelőtt a kijelölt előadók hallgatják és vitatják meg, úgy hogy ezután legyen elég idejük az adott tételek alapján a maguk

előadását elkészíteni. Törekednünk kell arra, hogy az előadók szabadon beszéljenek és kerülnünk kell a fölolvasásokat.

Igen hasznos, ha az üzemi előadásokat összekötjük a sajtó terjesztésével. Minden klubban meg kell választani a sajtó bizottságot, amelynek célja a tudósítás és terjesztés. Ahol az alacsony létszám miatt bizottság nem lehet alakítani, ott a klub egyik vezetőségi tagja vállalja a terjesztést és tudósítást. Különösen hasznos, ha az előadások előtt és után magukat az előadás anyagát tartalmazó írásokat terjeszthetjük.

Ha a kezdetben említett célt szem előtt tartva megvalósítjuk ezeket az elveket, akkor elérjük, amit akarunk. Főlkeltve a dolgozók érdeklődését, őket tanulásra serkentve, tudásukat emelve és elmélyítve olyan hatalmas erőket szabadíthatunk föl és nyerhetünk, amelyek óriási mértékben fokozzák majd az újjáépítés sikerét és megkönnyítik a történelmi út elé gördülő akadályok győzelmes leküzdését.

III

Végezetül pedig röviden kívánjuk ismertetni a most folyó előadás-sorozat anyagát: a munkásmozgalm történetét.

Ezen előadások célja:

1. az általános mozgalmi — történelmi emelése;
2. alapot adni a későbbi, akár mozgalmi, akár politikai tárgykörbe tartozó tanúláshoz;
3. az előadások segítségével történelem és társadalom szemléletünk alapját közelebbhozni a hallgatóságához;
4. a tudományos szocializmus fejlődésének bemutatásával, a harcok, balsikerek és sikerek kanyargó, de mindig előretörő és haladó útjának ábrázolásával megadni a választ a mindennapi élet kérdéseire: a miért, hogyan és hovára.

Az előadások anyaga három részre oszlik:

1. A munkásmozgalm kezdeteitől a tudományos szocializmus jelentkezéséig, Marx és Engels munkálkodásának kezdetéig, az 1848-as forradalmi hullámig.
2. 1848-tól az első Internacionálé működésén, a II. Internacionálé megalakulásán át, annak elméleti és gyakorlati összeomlásáig, az első világháborúig.
3. A forradalmi marxizmus újjászületése, annak továbbfejlesztése, a bolsevizmus elméleti és gyakorlati győzelme, a III. Internacionálé megalakulása, működése és fölosztásának okai.

Amint láthatjuk a közel 150 évre terjedő történelem három rövid előadásba sűrűsödött össze, ezzel is aláhúzva a tényt, hogy nem évszámokat, nem régi módon fölfogott történelmet akarunk tanítani, hanem a fejlődést, a világ másfélévszázados történetének alapvonalait, a munkásmozgalm fejlődésén keresztül. Nem elméleti tétéleket — mert az előadások anyaga fölöleli az egész tudományos szocializmust, Marxtól — Sztalinig és ezt nem lehet elvégezni nem három, de háromszáz előadás alatt sem — hanem a legfontosabb alapelveket ismertetve, azok szükségszerű fejlődéséről kívánjuk hallgatóinkat tájékoztatni.

Nem szándékunk és módunkban sem áll ezen a helyen, akár a három előadás anyagát adni, akár a tétéleket ismertetni. Amit mondani akarunk csupán arra szorítkozik, mi az előadásra kerülő téma lényege, amire az előadók és vitatkozók a legtöbb figyelmet kell, hogy fordítsák.

A munkásmozgalom fejlődése hasonlatos a szerves világ, az élőlények fejlődéséhez, anélkül, hogy ebből meszebbmenő következtetéseket vonhatnánk le. A géprombolók kezdeti lépései, a tévelygések sorozata, az — egyelőre hibásan fölfogott és megalapozott — ellenállás, szembeszegülés korszerű és megfelelő kifejezése. A csartizmus az első szervezett osztálymozgalom gazdasági célkitűzésekkel, nem a társadalom megváltoztatására, csak megjavítására törekszik.

A szocialista gondolat a sokszor lángelméjű utopistákon át Marxban és Engelsben megtalálja a tudományos kifejezőit és ami talán emélt is fontosabb a kapcsolót a maga éltetőjével és hordozójával, harcossával és megvalósítójával — a munkásosztállyal.

A proletáriátus most már nemcsak osztály, hanem a tudományos szocializmuson keresztül öntudatot nyerve megérti a harc lényegét, hogy a történelem osztályharcok sorozata és a tévelygések és a föllőről való segítség várások után rájön arra, hogy a maga fölszabadítását sajátmagának kell elvégeznie! Megtanulja és hirdeti, hogy a jövő társadalmát csakis a minden javak és értékek kizárólagos termelői, a dolgozók építhetik föl.

És a száz évvel ezelőtt íródott, alapvető tételeiben mindmáig érvényes Kommunista Kialtvány világokat döngető és elnyomókat remegtető, jövőt író és jövőbe láttató szavai, mint kibontott bíborvörös zászló lobognak és elfojthatatlan gyújtó lángként kísérik a világ összes elnyomottjainak harcát, azokat kitarításra tüzelve a végső győzelem előfeltételének elérésére, hogy megvalósuljon a százéves jelszó: Világ proletáriái egyesüljete!



A gyáripari tőkés rendszer által létrehozott és iskolázott munkásosztály az 1848-as és a későbbi polgári forradalmakban a polgárságnak nem egyszerű követőjeként lép föl, hanem, mint önálló szövetséges, akinek külön céljai túlterjednek a hűbéruralom megdöntésén. És a polgárság megrémülve szövetségesétől, most nem tör a, hűbéresekkal szemben kizárólagos hatalomra, hanem inkább kiegyezik azokkal és megelepszik az uralom fölötti osztozással, hogy annál sikeresebben tart-hassa íéken a maga sírásóját.

Marx és Engels elmélete, a tudományos szocializmus gazdag tárháza ebben az időszakban épül föl és telik meg. De Marxot alapvető bölcsészeti elve — hogy a különböző rendszerek eddig csak különféleképpen magyarázták a világot, viszont a bölcsészet célja most már nem annak megmagyarázása, hanem megváltoztatása — arra készíti, hogy minden erejével segítse és előmozdítsa a proletáriátus harcát. Megalakult az I. Internacionálé »a dolgozók első nemzetközi forradalmi szervezete, amely a szocializmusért való harc alapkövet rakta le« (Lenin).

A küzdelem csúcspontja a párizsi kommün. A nemzeti fölszabadító harcot következetesen képviselő és a maga szabadságáért küzdő proletáriátus a történelem folyamán először veszi kezébe a hatalmat, megvetve a kommünnel az alapját a jövő munkásállamának. De az első lépés még nem vezet sikerre. Nem készült föl rá sem a proletáriátus és nem teszi a sikert lehetővé a társadalom adott fejlődési foka sem. Mégis a párizsi kommünárdok harca a maga fény és árny olálaival Marx lángeszű elemzésében útmutatójává válik a nemzetközi és forradalmi munkás mozgalomnak.

A tőkés rendszer viszonylagos békés fejlődési kora következik. A gyarmati hódítások — bár magukban hordozzák a csírát az elkövetkezendő imperialista háborúknak — egyelőre viszonylagos jólétet biztosítanak az anyaországok dolgozói egyes rétegének és így magukhoz kötik őket. Kialakul a munkás arisztokrácia, megalakul a II. Internacionálé, »amely a tőkés államok hosszu sorában előkészítette a mozgalom széles alapokon történő terjeszkedését« (Lenin). De éppen az előbb említett okoknál fogva (munkás arisztokrácia stb.) az Internacionálé egyre inkább veszít forradalmi jellegéből és hiába Engels harca a forradalmiságért, a hamisítatlan marxizmusért, az egyre inkább csúszik el a revizionizmus süppedő talajába. És a szervezet, melynek vezetői nem ismerték föl a tőkés társadalom új fejlődési szakaszát — az imperializmust — nem készítették elő a dolgozókat a tőkés rend elleni közvetlen rohamra — a proletár forradalomra — csődöt mond abban a pillanatban, amikor végre kellett volna hajtani a zengzetes jelszavakat, amikor itt volt az anyagi, politikai és társadalmi lehetősége a hatalom megragadásának, a szocialista forradalom győzelmének.

A szervezet belső ellentmondásai: a békés átfejlődést hirdető elmélet, a kispolgársovinizmus, az elapósodott elméleti vezetés, a forradalomra való komoly előkészületek hiánya kátyuba vitték a II. Internacionálét. A történelem megmutatta a dolgozóknak, hogy a fölszabadulás csak következetes, áldozatoktól vissza nem riadó harc gyümölcse lehet: hogy a hatalom nem hull mannaként az égből, hogy az új fejlődésnek megfelelően új harci eszközökre és mindennek előtt szövetségekre van szükség.

A II. Internacionálé összeomlott és maga alá temette a reformizmust, a polgársággal való együttműködést, a tévhiteket és téves magyarázatokat, az árulást. Az első világháború utáni föltámasztása kényszerélet volt, mentes minden forradalmi megnyilatkozástól, tisztára kispolgári szervezet munkás tagokkal. A vezetők voltak a bajnokok a háború utáni ellenforradalmaknak, a Szovjetunió ellenes, demokrácia ellenes összefogásnak, a be nem avatkozásnak, a népirontok fölbomlasztásának. Bevin és Blum ugyanazt tették és teszik világpolitikai méretekben, mint a jugoszláviai szociáldemokrata párt egykori vezére, Dráza Mihajlovics később: fegyvertársa, Topalovics Zsivko Jugoszláviában. Ugyan azon iskola képviselői, ugyanazt a politikai irányzatot vallják, amely a polgárság érdekeinek mindennek fölött való előtt tartásával végeredményben a munkásosztály, a demokrácia, a haladás, a forradalom elárulásához vezet.



Téves volna azonban azt hinnünk, hogy a II. Internacionálé csak árulást és megalkuvást jelent. Éppen az Internacionálé kebelében jelentkező megalkuvás elleni, kiméretlen harc eredménye a Bolsevik Párt diadalmenete, a marxizmus, tehát a forradalmi elmélet és gyakorlat győzelme.

Amikor a szocial-sovinizmus minden előkészületet megtett, hogy a polgárság érdekében zökkenés mentesen vágóhídra küldje a dolgozók millióit, a forradalom súlypontja Oroszországba helyeződik.

Már 1882-ben írták Marx és Engels, hogy Oroszország az európai forradalom élesapata! És ezt a helyét mind máig megtartotta.

A forradalmi mozgalom kitermeli a maga szervezeti formáit és vezéralakjait és azokon keresztül a maga forradalmi elméletét. Az elmélet visszahat a gyakorlatra és megvilágítja annak útját. A II.

Internacionálé megalakulása után tíz évvel, 1898-ban tartja első kongresszusát az Oroszországi Szociáldemokrata Munkás Párt.

Oroszország polgári forradalommal volt terhes ugyanúgy, mint Németország 1848-ban. És amilyen volt a különbség az 1848-as Németország és az 1789-es Franciaország között, ugyanazt a különbséget megtalálhatjuk az 1848-as Németország és a múlt század végi és századunk eleji Oroszország között. Ez a különbség a tőkés termelés fejlettségi foka és ezzel párhuzamosan a proletáriátus osztályöntudata és harci készsége. És ahogy 1848-ban a német polgárság elárulta a forradalmat és kiegyezett a hűbériséggel a dolgozók ellen, ugyanúgy 1905-ben és 1917-ben — de még azelőtt is — az imperializmustól fűtött orosz polgárság nem forradalomra tör a cárizmus ellen, hanem a vele való kiegyezésre, a közös ellenség — demokratikus népporradalom és a forradalmi eszmék következetes végrehajtását követelő munkásosztály és szövetsége, a parasztság ellen.

Emek a harcnak volt vezéralakja Lenin. És ez a harc, amely nemcsak és nem kizárólag Oroszországban folyt, hanem mert Oroszország volt az imperializmus világot átfogó láncának egyik szeme, az egész világra kiterjedt. És ezért érvényes Lenin tanítása nemcsak Oroszországra, hanem az egész imperialista világra.

A Bolsevik Párt, ez a II. Internacionálé pártjaitól merőben különböző szervezet. Lenin tanulmányai és a nemzetközi munkásmozgalmak tapasztalatai alapján épült föl és lett azzá, ami ma — a világ dolgozóinak a harcos élcsapata, vezérkara, tanítója és mestere.

A történelmi fejlődés eredményeként Oroszországban — és mindenütt másutt, ahol elmaradt — a polgári forradalmat, illetőleg a társadalom forradalmi átalakulását a hűbéri rendszerből, főképp a proletáriátus hajtja végre, sokszor, sőt legtöbbször, a polgárság ellen. A polgárság még ott is, ahol uralmát mind máig nem építette föl, megszünt forradalmi osztály lenni és a munkásosztály lett — szövetségével, a parasztsággal — egyedüli bitorozója és zászlóvivője a fejlődésnek.

1917-ben a világ egyhatodán megdőlt a tőkés imperialista uralma. Európa a forradalmak idejét éli és 1919-ben megalakul a III. Internacionálé, amely »átvéve a II. Internacionálé munkáinak gyümölcsét, kiegészítve annak megalkuvó szociál-soviniszta és kispolgári romlottságát, elkezdte a proletár-diktatúra megvalósítását« (Lenin). És éppen ebben áll a III. Internacionálé világtörténelmi jelentősége.

A világtörténelem új korszaka kezdődik. A világ két rendszerre osztott, amelyek között tartós béke lehetetlen, mert a haldokló és rothadó imperializmus minden erőfeszítése oda irányul, hogy az emberiség fejlődésének jövőjét, a haladást képviselő szovjet szövetséget háborúba keverje, a maga portáján pedig lefegyverezze és legyűrje a munkásmozgalmakat.

Ezen ellentéteknek volt a második világháború a kifejezése. A háború folyamán kitűnt, hogy a nemzetközi helyzet olyan bonyolulttá vált, hogy továbbra lehetetlenné lett az önállóságot alapiában elért Kommunista Pártok központi irányítása. És ezért a harc további folytatását a III. Internacionálé feloszlata jobban elősegítette, mint annak további főnállása. Másrészt a Szovjet Szövetség dicsó fegyvertényei és népeinek hősiessége annyira kivívta a világ elnyomottjainak szeretetét, hogy ma a Szovjet Szövetség az a központ, amelyet az osztatlan demokráciáért harcoló népek és nemzetek vezérükként ismernek el.

A munkásmozgalmak további fejlődése és küzdelme nagyjából három síkon folyik, de egyetlen közös céllal:

1. a tőkés államokban harc a dolgozók egységéért a tőkés kizsákmányolás megszüntetéséért, az imperialista háborúk, a fasiszmus ellen, a népi forradalomért és a gyarmati országokban a nemzeti és gazdasági fölszabadulásért.

2. Az új alkatú demokratikus államokban nevezetesen hazánkban, Bulgáriában, Albániában, Romániában, Csehszlovákiában és Lengyelországban harc az újjáépítésért, a tőkés csökevények végleges fölszámolásáért, egy új népi állam megteremtéséért.

3. A Szovjet Szövetségben harc az újjáépítésen át a kommunista társadalom kiépítéséért, a békéért.

A közös cél a békés fejlődésen át a fasiszmus maradványainak végleges fölszámolása és a dolgozók és elnyomottak harci szövetségének létrehozása és előkészítése annak a folyamatnak, amely egyedül hivatott beváltani a munkás osztály történelmi feladatát: a z e g é s z e m b e r i s é g v é g l e g e s f ö l s z a b a d í t á s á t.

GALAMB JÁNOS:

ÜZENET A KÜLVÁROSBA

Munkás testvérem, — rabja nyomornak, —
 kidolgozott jobbom nyújtem feléd:
 szorítsuk meg egymás ionnyadt kezét,
 hogy az ösökben ért szikra gyújtson
 és beragyogja a távlatokat
 a szűz iény.

Gazok kezéből kihullt a fáklya:
 szabadon lobog fel újra a láng...
 Most zúduljon évezredek hurránk,
 hogy a csüggesztő kereséségben
 szenvedőket elérje a vészjel
 s véres, szép szívüket által járja
 a remény.

Munkás testvérem, — végre szabad vagy, —
 feszítsd meg kőkeményen az öklöd
 és sújts szét a sűrű giz-gaz között,
 aho! kocsok virultak az éjben
 és termelt fertőzött virágokat
 az önkény.

Ezen a földön ős szerep vár ránk:
 k'gyecmlálni a szívós tarackot,
 elűzni közönyt, bűt és haragot,
 hogy a bérszolgaság éjszakája
 után, virradat gyűljön az égre —
 s meleg iényét gyógyítón hintse ránk
 az új világ,